

Stortingets Kirke-, utdannings- og forskningskomité

Oslo, 27. 10. 10

Statsbudsjettet og vitensentrene:

- Behov for styrking av driftsbudsjettene

Foreningen Norske vitensentre og Norges museumsforbund ser positivt på at vitensentrene omsider har fått en egen post på statsbudsjettet (kap. 226: *Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa, post 71: Tilskott til vitensenter: 22.992 kr*).

De regionale vitensentrene er: *...en del av Regjeringens nasjonale strategi for å skape interesse for matematikk, naturfag og teknologi og for å øke rekrutteringen til utdanning innenfor disse områdene, ble det i 2003 besluttet å opprette regionale vitensentre. Utviklingsarbeidet ble organisert som et program under Forskningsrådet med et eget programstyre, Vitensenterstyret.*¹

I 2009 hadde de 7 regionale vitensentrene nær 600.000 besøkende, en økning på henimot 200.000 fra 2007. Besøksmessig må vi kunne slå fast at vitensentrene er en suksess.

En evaluering av Vitensenterprogrammet som ble lagt fram 01.10.2009², gir norske vitensentre gode skussmål og bekrefter at sentrene holder høy internasjonal standard. *Denne ekspertgruppen foreslår følgende modell for fordeling av vitensentrenes inntekter:*

Vitensenterprogrammet:	35%
Kommune og fylke:	20%
Private bidrag (sponsormidler):	10%
Egne inntekter:	35%

Til sammenlikning kan det opplyses at hhv. 46% og 17% av inntektene til museene kommer fra stat og fylkeskommune/kommune.³ De fleste av disse museene blir finansiert over Kulturdepartementet.

Den foreslåtte bevilgningen på 23 mill. utgjør samme kronebeløp som ble bevilget 2010. Utvidelsen fra 7 til 8 regionale sentre i 2010 uten tilsvarende økning i bevilgningene, innebærer reelt sett en nedgang. Vi vil påpeke at bevilgningens størrelse ikke harmonerer med det omfanget Vitensenterprogrammet nå har fått (jfr. ovennevnte evalueringsrapport). I forhold til anbefalingen over, vil vi anslå at 35% av vitensentrene inntekter utgjør ca. 55 m.kr, altså over dobbelt så mye som er foreslått i budsjettet.

Driftsøkonomien i de regionale vitensentrene er lagt opp på et samspill mellom egne inntekter, bidrag fra samarbeidspartnere/sponsorer og tilskudd fra det offentlige på lokalt, regionalt og sentralt nivå. Ingen av sentrene har kommersielt potensial til å

generere tilstrekkelige egne inntekter til å balansere driften på det kvalitetsnivået som er forventet i Vitensenterprogrammet. De lokale og regionale bidragene er i stor grad knyttet opp mot fylkers og kommuners interesse i sentrene som skoleeiere. Derfor blir de statlige, ikke øremerkede, driftsmidlene ekstra viktige.

Forslag til merknader:

Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen mener at vitensentrene har en viktig funksjon i forhold til realfagsatsningen, og ser positivt på at vitensentrene har fått en egen budsjettpost (kap. 226: *Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa, post 71: Tilskott til vitensenter*).

Komiteen har fått opplyst av Foreningen Norske vitensentre og Norges Museumsforbund at beløpet er det samme som i 2010, og at støtten samtidig ble utvidet til å gjelde 7 til 8 regionale sentre, uten økning. Komiteen anser dette som uheldig, og vil foreslå en økning på 10 m.kr til denne budsjettposten, og vil samtidig be Kunnskapsdepartementet om å komme tilbake Stortinget med informasjon om hvilken rolle vitensentrene er tiltenkt i realfagsatsninga og om finansieringa av vitensentrene framover.

Komiteen registrerer at satsningen på vitensentrene omfatter både Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet, og er opptatt av satsningen mellom aktuelle departementer blir samordnet.

Foreningen Norske vitensentre (<http://www.vitensenter.no/>) organiserer vitensentrene i Norge, og er en egen fagseksjon i Norges museumsforbund (www.museumsforbundet.no), og vi stiller gjerne opp med ytterligere informasjon.

Vennlig hilsen

Svein Anders Dahl (sign.)
Leder i Foreningen norske vitensentre
tlf. 9581 3980
<http://www.vitensenter.no/>

Målfrid Snørteland (sign.)
Styreleder i Norges museumsforbund
tlf. 9139 0361

Tron Wigeland Nilsen (sign.)
generalsekretær i Norges
museumsforbund
tlf. 2299 3133 / 9012 4970
www.museumsforbundet.no

---

¹ St.meld. nr. 44 (2008–2009): Utdanningslinja (side 91f.):

<http://www.regjeringen.no/pages/2202348/PDFS/STM200820090044000DDDPDFS.pdf>

² http://www.forskningsradet.no/no/Nyheter/Fremgangsrike_vitensentre/1253952447408

³ <http://www.abm-utvikling.no/publisert/abm-skrift/abm-skrift-67.html/>